

REFERAT Ældrerådet d. 19-05-2026

Mødedato Tirsdag d. 19. maj 2026 kl. 13:30

Mødested Rønne, Landemærket 26, mødelokale 2

Mødedeltagere Michael Grønbech-Dam, Susanne Ingetraut Andersen, Leif
Olsen, Michael Hornshøj, Lisbeth Severin, Michael Lund
Kofoed, Henning Andreas Jensen, Tage Søndergaard, Torsten Sletskov
Teinnæs

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Orientering fra Følgegruppen vedr. Teknik, Miljø og Kultur.....	4
Orientering fra Følgegruppen vedr. Social og Sundhed.....	5
Orientering fra Følgegruppen vedr. Digitale udfordringer og muligheder.....	6
Orientering fra Følgegruppen vedr. Implementering af Ældreformen.....	7
Orientering fra diverse fora.....	8
Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.....	9
Revidering af retningslinjer for Puljen til frivilligt socialt arbejde.....	10
Udkast til revision af bekendtgørelse om parkering i Bornholms Regionskommune.....	14
Orientering om udvidet digital træning i Bornholms Regionskommune.....	17
Orientering om resultater i ny sundhedsprofil.....	19
Gensidig orientering.....	22
Eventuelt.....	23
Orientering til pressen.....	24
Lukket.....	25

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Afbud fra Henning A. Jensen

Afbud fra Torsten Sletskov Teinnæs

Afbud fra Michael Grønbech-Dam, formand.

Bemærkninger til dagsorden

Næstformanden, Susanne I. Andersen, leder dagens møde i formandens fravær.

Ældrerådet bemærker, at der fortsat er en generel utilfredshed med, at flere sager ikke bliver sendt i høring i Ældrerådet.

Fra administrationen deltager

Under pkt. 15 deltager udbuds- og indkøbskonsulent Karin Voltov via Teams.

Punkt 2: Orientering fra Følgegruppen vedr. Teknik, Miljø og Kultur

Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

Formål med sagen

Følgegruppen vedr. Teknik, Miljø og Kultur orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt på området.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Følgegruppen vedr. Teknik, Miljø og Kultur følger op på sagen vedr. masterplan for DGI Stadionområdet.

Punkt 3: Orientering fra Følgegruppen vedr. Social og Sundhed

Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

Formål med sagen

Følgegruppen vedr. Social og Sundhed orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt på området.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Den 28. april 2026 blev der afholdt møde med beboer- og pårønderådene. Det blev besluttet, at Ældrerådet fremover afholder møder med beboer- og pårønderådene ca. hvert halve år, hvor Følgegruppen vedr. Social og Sundhed vil identificere relevante emner.

Derudover følger Følgegruppen op på en borgerhenvendelse.

Punkt 4: Orientering fra Følgegruppen vedr. Digitale udfordringer og muligheder

Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

Formål med sagen

Følgegruppen vedr. Digitale udfordringer og muligheder orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt på området.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Følgegruppen har endnu ikke afholdt et møde, men arbejder på en beskrivelse af Følgegruppens områder og arbejdsopgaver, bl.a. med afsæt i Digitaliseringsstyrelsens rapporter.

Punkt 5: Orientering fra Følgegruppen vedr. Implementering af Ældreformen

Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

Formål med sagen

Følgegruppen vedr. Implementering af Ældreformen orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt på området.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Den 23. juni afholdes det næste møde i følgegruppen, hvor det vil blive drøftet, hvordan civilsamfundet inddrages ved implementeringen af Ældreformen.

Ældrerådet påpeger, at der med fordel kunne være tilføjet flere forskellige grupper til følgegruppen, fx forskellige pensionistforeninger. Susanne følger op på, hvordan eventuelle medlemmer af følgegruppen er blevet udpeget.

Punkt 6: Orientering fra diverse fora

Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

Formål med sagen

Der gives en orientering fra de forskellige fora, som enkelte ældrerådsmedlemmer er udpeget til, herunder:

- a) BOFAs brugerråd
- b) BATs brugerråd
- c) Trafikkontaktrådet
- d) Politiets lokalråd
- e) Repræsentantskabet for TV2 Bornholm
- f) Repræsentantskabet for Rønne Svømmehal
- g) Brugerrådet for Bornholms Energi og Forsyning
- h) Bestyrelsen for S/I De lette Kollektivboliger.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

- a) Næste møde afholdes den 20. maj 2026.
- b) Intet nyt.
- c) Trafikkontaktrådet har fortsat udfordringer med, at der ikke er nedsat en regering endnu og dermed ikke er udpeget en ny transportminister. Emner som transport af gods ifm. med energiøen og transport for fastboende bornholmere fylder pt.
- d) På sidste møde blev der snakket meget om beredskabsplaner generelt og beredskabet i borgerforeninger mv.
- e) Næste møde afholdes den 26. maj 2026.
- f) Næste møde afholdes den 21. maj 2026.
- g) Intet nyt.
- h) Intet nyt.

Punkt 7: Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

Formål med sagen

Formanden orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Formand Michael Grønbech-Dam orienterer til næste møde.

Punkt 8: Revidering af retningslinjer for Puljen til frivilligt socialt arbejde

26/2178

Sagsgang

Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres.

Social- og Beskæftigelsesudvalget beslutter.

Formål med sagen

Social- og Beskæftigelsesudvalget skal godkende administrationens første udkast til reviderede retningslinjer for Puljen til frivilligt socialt arbejde. Udkast til reviderede retningslinjer er vedlagt som bilag til sagen og vil, efter udvalgets godkendelse, blive sendt til kommentering i Frivillig Forum Bornholm forud for den endelige behandling i udvalget i juni 2026.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Social- og Beskæftigelsesudvalget godkender administrationens 1. udkast til reviderede retningslinjer for Puljen til frivilligt socialt arbejde (bilag 1), som herefter sendes til kommentering i Frivillig Forum Bornholm, forud for en endelig behandling af sagen i juni 2026.

Direktionen indstiller

- Sagen til orientering i Kultur- og Lokalsamfundsudvalget.

Beslutning Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 04-05-2026

Orientering givet.

Beslutning Social- og Beskæftigelsesudvalget den 05-05-2026

Godkendt, idet sagen – udover Frivillig Forum Bornholm – også sendes i høring i Handicaprådet, Udsatterrådet og Ældrerådet.

Beslutning Handicaprådet den 18-05-2026

Høringssvar

De administrative medlemmer af Handicaprådet er ikke en del af nedenstående høringssvar.

Handicaprådet vil gerne påpege følgende opmærksomhedspunkter vedr. aktiviteter for børn:

- Hvordan sikres det, at der indhentes børneattester?
- Hvem fører tilsyn med børneattester?

Handicaprådet foreslår i den forbindelse, at ansøger evt. ved ansøgning af midler til børneaktiviteter bør afkrydse, at der vil blive indhentet børneattester. Der kunne også stilles et krav om, at der skal laves stikprøvekontrol med børneattesterne.

Dernæst udfører handicapforeningerne oplysning, råd og vejledning i forhold til medlemmer, så selv om deltagerantallet ikke er så højt, er det et vigtigt arbejde, som fortsat bør støttes.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Høringssvar

Ældrerådet undrer sig over, at en del af puljen er afsat specifikt til børn og unge, men ikke til ældre. På hvilken baggrund er denne fordelingsnøgle besluttet?

Ældrerådet mener desuden, at målgruppen ikke er klart nok defineret, og at det bør præciseres yderligere, hvilke persongrupper, der defineres som "særligt sårbare og udsatte" eller "i risiko herfor". Det bør fremgå tydeligt, at parametre som ensomhed og isolation kan være afgørende årsager for udsathed.

Ældrerådet mener, at det er positivt, at ansøgerne nu pålægges at aflægge regnskab, så det er tydeligt, hvad pengene bliver brugt til, lige som det er positivt, at der skabes mulighed for flerårige indsatser.

Ældrerådet vil derudover påpege, at det generelt bør sikres, at initiativet til indsatserne kommer fra de frivillige kræfter.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har den 26. juni 2025 besluttet, at der skal udarbejdes reviderede retningslinjer for Puljen til frivillige sociale indsatser (§18 midler).

På møde i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 3. marts 2026 besluttede udvalget at følge de af administrationen fremlagte anbefalinger til revidering af retningslinjerne. På den baggrund har administrationen indarbejdet udvalgets bemærkninger i et udkast til nye retningslinjer. Udvalget behandler udkastet inden det sendes til kommentering i Frivillig Forum Bornholm forud for en endelig politisk behandling ved udvalgets møde i juni 2026.

Opmærksomhedspunkter ved revidering af retningslinjerne

Med inspiration fra Odense kommune og nationale vejledninger har administrationen forenklet de nuværende retningslinjer, så de bliver mere entydige og nemmere at administrere.

I tråd med udvalgets beslutning på mødet den 3. marts 2026 lægger administrationen i den nye retningslinje op til følgende:

Præcisering af målgruppen

Lovgrundlaget for kommunens støtte til frivillige sociale indsatser er Servicelovens §18 og 79 samt Barnets Lov §17.

Det fremgår af Servicelovens §18 og §79, at:

- kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger
- kommunalbestyrelsen årligt skal afsætte et beløb til frivilligt socialt arbejde
- rammerne for samarbejdet fastsættes af den enkelte kommunalbestyrelse
- kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte
- at kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer for, hvilke persongrupper der kan benytte tilbuddene

Ifølge Serviceloven skal en frivillig social forening arbejde for at give enkeltpersoner eller grupper af mennesker en øget velfærd og omsorg og/eller bidrage til at løse velfærdsopgaver.

Af Barnets Lov §17 fremgår det, at:

- kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger på børne- og ungeområdet. Rammerne for samarbejde fastsættes af den enkelte kommunalbestyrelse.
- Kommunalbestyrelsen årligt skal afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde på børne- og ungeområdet.

Udvalget har besluttet at følge administrationens anbefaling om, at det i retningslinjerne præciseres, at tilskud fra puljen er målrettet borgere på Bornholm, der er socialt udsatte og sårbare eller i særlig risiko for på sigt at blive det.

Tilskud fra puljen skal således anvendes til, at gøre en positiv forskel for mennesker i sårbare/udsatte positioner og situationer – både børn, unge, voksne og ældre. Kendetegnet for målgruppen er, at deres livssituation kan forhindre dem i at deltage i hverdagslivet på almindelige vilkår.

Med denne præcisering af målgruppen vil der ikke fremadrettet kunne ydes tilskud fra puljen til mere generelle frivillige aktiviteter målrettet borgere, der ikke, i gængs forstand, er at betragte som ”socialt udsatte eller sårbare eller i særlig risiko for på sigt at blive det”.

Allokering af midler fra aktiviteter for børn- og unge i udsatte positioner

Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde på børne- og ungeområdet (barnets lov §17).

Udvalget har besluttet at følge administrationens anbefaling om, at der årligt allokeres midler til tilskud til aktiviteter for børn og unge i udsatte positioner.

Administrationen foreslår, at 30% af den samlede hovedpulje reserveres til aktiviteter målrettet målgruppen. Herved sikres det, at kommunen lever op til lovkravet i Barnets lov.

Allokering af midler til flerårige aktiviteter (2-3 år)

Udvalget har besluttet at følge administrationens anbefaling om, at reservere en del af hovedpuljen til længerevarende aktiviteter, for herved at understøtte kontinuitet og langsigtet værdi af tilskuddet.

Administrationen foreslår, at 20% af hovedpuljens midler reserveres til 2-3-årige aktiviteter.

Prioritering af indsatser, der fremmer samarbejde og lokale fællesskaber

Udvalget har besluttet, at vægte ansøgninger, der fremmer samarbejde og lokale fællesskaber positivt.

Administrationen har derfor tilføjet to nye tildelingskriterier i retningslinjen, der understøtter, at foreninger samarbejder om indsatser til fordel for en målgruppe/et fælles formål og at foreninger samarbejder med lokalsamfundet og kommunen om en given indsats og/eller målgruppe.

Det er kommunens hensigt, at anspore til, at der skabes sammenhæng mellem kommunale- og frivillige indsatser med forankring i lokalsamfundet.

Krav til ansøgere ved tilskud og regnskabsaflæggelse

I de nye retningslinjer præciserer kommunen sine krav ved ansøgning og regnskabsaflæggelse. Bevilgede midler kan alene anvendes til det formål, de er tildelt til og hvis en forening ønsker at anvende midlerne til andet, end det de er bevilget til, kan det alene ske efter at kommunen har godkendt ændringen.

Tilsvarende er alle tilskudsmodtagere forpligtet til at aflægge et regnskab hvor det tydeligt fremgår, at tilskuddet er anvendt til det tilsigtede formål. Ubrugte midler skal tilbagebetales.

Kommunen lægger vejledning, ansøgningsskema samt skabelon til regnskabsaflæggelse på hjemmesiden.

Retningslinjer til kommentering i Frivillig Forum Bornholm

Udvalget har besluttet, at de reviderede retningslinjer skal sendes til kommentering i Frivillig Forum Bornholm forud for en endelig godkendelse af de nye retningslinjer.

Eventuelle kommentarer fra Frivillig Forum Bornholm vil blive forelagt udvalget på mødet i juni med en eventuel efterfølgende indarbejdelse i retningslinjen.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bilag Udkast til reviderede retningslinjer for Puljen til frivilligt socialt arbejde

Punkt 9: Udkast til revision af bekendtgørelse om parkering i Bornholms Regionskommune

25/2603

Sagsgang

Miljø- og Erhvervsudvalget indstiller

Økonomiudvalget beslutter

Formål med sagen

Kommunerne kan med samtykke fra politiet ved lokal bekendtgørelse træffe færdselsmæssige bestemmelser om parkering og standsning i den pågældende kommune. Den gældende bekendtgørelse, som er fra 2015, trænger til en gennemgående revision. Administrationen har med samtykke fra Bornholms Politi udarbejdet et udkast til ny bekendtgørelse. Den gældende bekendtgørelse fra 2015 og udkastet til ny bekendtgørelse samt samtykke fra Bornholms Politi er vedhæftet dagsordenen som bilag.

Udkastet til revision af bekendtgørelsen har ligeledes været forelagt Business Center Bornholm (BCB) for en udtalelse. BCB havde ingen bemærkninger til udkastet.

Udkastet til bekendtgørelse skal godkendes politisk.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Miljø- og Erhvervsudvalget sender udkastet til høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Beslutning Miljø- og Erhvervsudvalget den 05-05-2026

Godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 18-05-2026

Høringssvar

De administrative medlemmer af Handicaprådet er ikke en del af nedenstående høringssvar.

Handicaprådet vil gerne gøre opmærksom på, at fortovet skal være tilgængeligt for kørestole, barnevogne og lignende, så parkerede biler ikke bliver til gene, når halvdelen af fortovet bruges til parkering.

Desuden vil Handicaprådet gerne gøre opmærksom på, at det hos speciallæger mv., som ikke har egne parkeringspladser, bør sikres, at patienter kan behandles inden for den angivne tidsramme for parkering, lige som det skal sikres, at der er handicapparkeringspladser i nærheden.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Høringssvar

Ældrerådet vil gerne påpege, at det ikke bør forbydes, at parkere afkoblede påhængsredskaber på vej uden for egen bolig, med mindre, at det medfører reelle trafikale problemer det konkrete sted.

I forhold til, at det fortsat skal være lovligt delvist at parkere på fortovet, mener Ældrerådet, at kommunen bør gøre en større indsats for at sikre, at denne parkering ikke er *til fare eller ulempe for færdslen på fortovet*, hvilket også fremgår af § 1 i Bekendtgørelse om standsning og parkering i Bornholms Regionskommune.

Sagsfremstilling

Ifølge Færdselslovens §92 c stk. 4 kan kommunerne med samtykke fra politiet ved lokal bekendtgørelse træffe færdselsmæssige bestemmelser om parkering og standsning. Den gældende lokale bekendtgørelse for Bornholms Regionskommune er fra 2015.

Administrationen modtager med jævne mellemrum henvendelser fra borgere og erhvervsdrivende som i en eller anden grad føler sig generet af uhensigtsmæssig parkering i de bornholmske byer. Forholdene er drøftet med Bornholms Politi og dette har betydet, at administrationen har udarbejdet et udkast til en revision af bekendtgørelsen, da den gældende bekendtgørelse ikke i tilstrækkelig grad har kunnet anvendes til at regulere parkeringer m.v.

Det er specielt forhold omkring parkering og henstilling af påhængskøretøjer, campingvogne m.v. på offentlig vej, der har givet anledning til klager. Men også forhold omkring henstilling af ikke indregistrerede køretøjer og påhængskøretøjer samt parkering af større erhvervs køretøjer i aften- og nattetimer har givet henvendelser.

Udkast til revision af bekendtgørelsen

Udkastet til den nye bekendtgørelse er opdelt som følger:

- Anvendelsesområde
- Definitioner i forhold til Færdselsloven
- Øvrige definitioner
- Parkeringsbegrænsninger
- Forbud mod parkering og standsning
- Regler for el-biler
- Handicapparkering
- Motorcykler og knallerter
- Overtrædelse og afgifter
- Ikrafttræden

I forhold til den gældende bekendtgørelse, er det udover tydeliggørelse af lovhjemler og definitioner samt almindelig praksis, specielt følgende forhold der er skærpet i udkastet til ny bekendtgørelse:

- Frakoblede påhængsredskaber, påhængskøretøjer, påhængsvogne herunder campingvogne samt sættevogne må ikke parkeres på offentlige veje og pladser. Dog kan vejmyndigheden ansøges om tilladelse til erhvervsrettet parkering af frakoblede påhængskøretøjer m.v.
- Person- og varebiler må fortsat parkere delvist på fortov, dog er vægtgrænsen hævet fra 3.500 kg til 4.250 kg. Dette skyldes at en lang række person- og varebiler på el, har en højere egenvægt end fossildrevne køretøjer.
- Det bliver indskærpet, at det ikke er lovligt at parkere helt eller delvist på cykelsti.
- Parkering af autocampere er ikke udspecificeret i bekendtgørelsen. Dette skyldes, at en autocamper er indregistreret som personbil og derfor ikke kan behandles særskilt. Som baggrund for dette henvises til svar fra transportministeriet af 25. juli 2025, hvor der blandt andet er angivet følgende: "*I visse tilfælde kan parkeringsbestemmelser offentliggøres via lokal bekendtgørelse. Dette gælder dog kun for køretøjer med en tilladt totalvægt over 3.500 kg, for særligt indrettede køretøjer: **Da autocampere under 3.500 kg ikke generelt anses som "særligt indrettede køretøjer", kan kommunen ikke fastsætte indskrænkende bestemmelser for disse via bekendtgørelse***". Ministersvaret er vedhæftet dagsordenen som bilag.

Videre proces

Administrationen vil behandle høringssvar fra Ældrerådet og Handicaprådet og genfremsende sagen til politisk beslutning.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Bekendtgørelse om standsning og parkering 2015

Ministersvar til AutoCamperRådet vedr. parkeringsmuligheder for autocampere

Udkast til bekendtgørelse om parkering i BRK

Punkt 10: Orientering om udvidet digital træning i Bornholms Regionskommune

26/7720

Sagsgang

Ældrerådet orienteres.

Formål med sagen

Ældrerådet orienteres om en udvidelse i antallet af digitale træningsforløb for borgerne i Bornholms Regionskommune.

Indstilling

Direktionen indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Orientering givet.

Ældrerådet vil dog gerne påpege følgende:

- I den faglige vurdering af, om en borger er egnet til digital træning, bør borgerens IT-kompetencer og IT-udstyr i hjemmet vægtes højt
- Mere digital træning må ikke medføre et krav til borgere om anskaffelse af IT-udstyr
- Tilbuddet om digital træning må ikke være en pålagt løsning, og skal derfor altid være valgfrit for borgeren

Ældrerådet anbefaler desuden, at digital træning bør tilbydes i kombination med, eller i forlængelse af, fysisk træning.

Sagsfremstilling

Regeringen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner indgik i december 2023 en aftale om 500 mio. kr. til mere behandling i eget hjem, herunder 70 mio. kr. til digitale genoptræningstilbud. Der ligger i aftalen et mål og en forventning om, at en tredjedel af træningsforløbene i kommunerne i 2028 overvejende vil være digitale. Det betyder, at Bornholms Regionskommune er forpligtet til at øge antallet af digitale træningsforløb til borgere, der tilbydes kommunal genoptræning efter indlæggelse under sundhedsloven § 140.

I dag har terapeuterne i Genoptræning og rehabilitering under Center for Sundhed og Omsorg adgang IT-løsningen ExorLive, der bruges til at udarbejde træningsprogrammer til borgerne, således at borgerne er klædt godt på til den selvtræning, de skal udføre sideløbende med deres fremmøde hos terapeuten.

Center for Sundhed og Omsorg vil i løbet af 2026, for at kunne imødekomme målet omkring mere digital træning, udvide anvendelsen af ExorLive således at borgerne fremover kan tilbydes fuldt digitale forløb. Det betyder, at borgeren følger sit træningsprogram online via en app-løsning, og at der undervejs i forløbet er mulighed for at ses med terapeuten via skærm. Terapeuten overvåger løbende træningsindsatsen hos borgeren, og kan derved hurtigere træde til ved behov for ændringer i programmet.

Fuldt digitale træningsforløb vil blive tilbudt til borgere som fagligt vurderes at kunne indgå i løsningen, ligesom der kan blive tale om forskellige grader af digital træning. En borger vil altid kunne ses fysisk med en terapeut, hvis der vurderes behov for dette.

Digitale genoptræningsforløb skal sikre borgeren et mere fleksibelt og lettilgængeligt tilbud, hvor man ikke er afhængig af at skulle møde op på et bestemt tidspunkt og lokation. Den lette adgang betyder også, at borgeren kan blive motiveret til at holde fast i træningen.

Bornholms Regionskommune har ansøgt og modtaget tilsagn om at indgå i et nyt samarbejde med i alt ti kommuner om at styrke og udbrede digital træning. Bornholm deltager i samarbejdet som deltagerkommune på niveau med otte andre kommuner. Den tiende kommune, Københavns Kommune, fungerer som læringskommune med stærke kompetencer i at tage teknologien i brug, forankre den og høste gevinsterne.

Ved at indgå i et samarbejde med andre kommuner kan Bornholms Regionskommune blive bedst muligt rustet til at udbrede digital træning med særlig opmærksomhed på at kunne beholde kvaliteten i hvert enkelt træningsforløb, fysisk som digital. Som deltagerkommune vil Bornholms Regionskommune få konkret sparring og vidensdeling med de øvrige kommuner og hermed kunne udarbejde en konkret plan for implementering af udvidet digital træning.

Bilag 1: Aftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner.

Økonomiske konsekvenser

Udvidelsen af ExorLive medfører en merudgift i forhold til den nuværende version af løsningen.

Der er allerede i forbindelse med Budget 2026 taget en besparelse på kr. 420.000,- svarende til 32 personaletimer i Genoptræning og rehabilitering under Center for Sundhed og Omsorg i forventning om effektivisering som følge af udvidet digital træning.

Bilag

Aftale om 500 mio. kr. til mere behandling i eget hjem

Punkt 11: Orientering om resultater i ny sundhedsprofil

24/7561

Sagsgang

Ældre- og Sundhedsudvalget orienteres

Formål med sagen

Sundhedsprofilen 2025 blev den 5. marts 2026 lanceret og giver et aktuelt og solidt datagrundlag for danskernes – herunder bornholmernes – trivsel, sundhed og sygdom.

Denne sag belyser udviklingen i bornholmernes trivsel, sundhed og sygdom i perioden 2017–2025 og sammenholder denne med sundhedstilstanden i Region Hovedstaden. Formålet er at identificere de væsentligste sundhedsudfordringer på Bornholm samt at sætte bornholmernes sundhed i perspektiv i forhold til nationale tendenser.

Indstilling

Direktionen indstiller

- Sagen til orientering

Beslutning Ældre- og Sundhedsudvalget den 07-05-2026

Orientering givet.

Beslutning Handicaprådet den 18-05-2026

Orientering givet.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Det er sjette gang, at der er udarbejdet en Sundhedsprofil i Region Hovedstaden. Alle Sundhedsprofilerne er gennemført som spørgeskemaundersøgelser udfyldt af borgerne selv og tal fra nationale registre.

I Sundhedsprofilen 2025 blev 2.450 bornholmere på 16 år og derover inviteret til at deltage. Heraf valgte 1.173 at deltage.

Sundhedsprofilen omfatter en lang række spørgsmål, der belyser borgernes trivsel, sundhed og sygdom. For at skabe overblik præsenteres her kun data fra de tre nyeste undersøgelser. Først vises udvalgte nøgletal for bornholmernes trivsel og sundhedsadfærd. Herefter udvalgte nøgletal vedrørende udbredelsen af kroniske sygdomme blandt bornholmerne. Til sidst i sagen sættes bornholmernes sundhed i perspektiv i forhold til nationale tendenser.

Udvalgte emner - trivsel og sundhedsadfærd

Som det fremgår af tabel 1 i bilag 1, er udviklingen i bornholmernes trivsel og sundhed langt fra entydig.

Fra 2017-2025 er der blandt bornholmerne:

- Sket et fald i andelen der: Drikker over 10 genstande om ugen og som ikke opfylder WHO's minimumsanbefalinger ift. fysisk aktivitet.
- Sket en stigning i andelen der: Oplever stress, dagligt bruger e-cigaretter/vapes, dagligt bruger røgfri tobak og nikotinposer, har kort søvnlængde og som scorer lavt på kostskalaen.
- Ingen entydig udvikling i andelen der: Er ensomme, ryger dagligt og er svært overvægt.

Det er først gang, der spørges til følgende: Ingen deltagelse i sociale fællesskaber og selv vurderet for meget skærmtid i fritiden. Derfor kan der ikke siges noget om udviklingen af disse.

Udvalgte kroniske sygdomme

Som det fremgår af tabel 2 i bilag 1, er udviklingen i kroniske sygdomme blandt bornholmerne kendetegnet ved, at stadig flere bornholmere lever med kronisk sygdom.

Fra 2017-2025 er der blandt bornholmerne:

- Sket et fald i andelen med: Depression og hjertesygdom.
- Sket en stigning i andelen med: Angst, apopleksi, astma, diabetes 2, knogleskørhed, kræft, migræne eller hyppig hovedpine og slidgigt.
- Ingen entydig udvikling i andelen med: Demens, kroniske smerter, kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) og rygsygdom.

I Region Hovedstaden foreligger der på nuværende tidspunkt data for 16 kroniske sygdomme. Ved ni af de 16 kroniske sygdomme er forekomsten højest på Bornholm. Blandt de sygdomme, hvor forekomsten er højest på Bornholm er; Demens, hjertesygdom og kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL).

Centrale sundhedsudfordringer

Som det fremgår af ovenstående står vi på Bornholm over for en række væsentlige udfordringer. Administrationen vurderer følgende udfordringer som særligt centrale og komplekse:

- At stadig flere unge føler sig stressede
- At stadig flere sover for lidt (under 7 timer i døgnet)
- At andelen af voksne der ryger daglig fortsat er høj
- At stadig flere unge bruger e-cigaretter og nikotinprodukter
- At der fortsat er betydelig social ulighed i sundhed
- At mange bornholmere lever med 2 eller flere kroniske sygdomme

Bornholmernes sundhed i perspektiv

Når man ser på den landsdækkende sundhedsprofil, som er baseret på data fra de fem regionale sundhedsprofiler, vurderes udviklingen på Bornholm i vidt omfang at afspejle nationale tendenser.

Det fremgår af både den nationale sundhedsprofil og tallene fra Bornholm, at der på enkelte områder ses positive udviklingstendenser, men at der også findes fælles store udfordringer. Disse er for eksempel:

- At den mentale sundhed er under pres
- Der ses en stigning af brug af e-cigaretter/vapes
- Andelen af borgere med kronisk sygdom er stigende
- Og at der fortsat er betydelig social ulighed i sundhed på tværs af landet.

Folkesundhedslov og næste skridt

Næste år træder en national folkesundhedslov i kraft. Loven forventes at sætte både en tydelig retning og klare rammer for kommunernes forebyggende arbejde. Administrationen ser frem til at loven træder i kraft og vurderer, at loven kommer til at udgøre en væsentlig løftestang for en styrket forebyggelsesindsats i landets kommuner.

Det forventes at der med folkesundhedsloven følger midler til implementering i kommunerne. Bornholms Regionskommune har en række indsatser inden for flere af de centrale udfordringsområder og på den baggrund vurderes det hensigtsmæssigt at afvente lovens endelige ikrafttræden, før der planlægges og gennemføres større justeringer af kommunens samlede forebyggelsesindsats.

Om sundhedsprofilen

Flere end 135.000 danskere – heraf 1.173 bornholmere – svarede i løbet af 2025 på en række spørgsmål om deres sundhed, sygdom og trivsel i undersøgelsen ”Hvordan har du det?”.

Svarene giver et øjebliksbillede af danskernes sundhed. Resultaterne foreligger dels i fem regionale rapporter, dels samlet i Den Nationale Sundhedsprofil 2025.

Formålet med undersøgelsen er, at skabe et solidt landsdækkende datagrundlag om danskernes sundhed, sygdom og trivsel, der kan bruges til monitorering, forskning og politisk planlægning på kommunalt, regionalt og nationalt niveau.

Undersøgelsen er gennemført af de fem regioner, Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed.

De fem foregående sundhedsprofiler er fra 2008, 2010, 2013, 2017 og 2021. Dog var det kun Region Hovedstaden der gennemførte den fra 2008.

Sundhedsprofilen for Region Hovedstaden kan findes her: [Resultater fra Sundhedsprofil 2025](#)

Den Nationale Sundhedsprofil kan findes her: [Danskernes sundhed](#)

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bilag 1 Nøgletal - sundhedsprofilen 2025

Punkt 12: Gensidig orientering

Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

Formål med sagen

Gensidig orientering til og fra medlemmer og Sekretariatet gives.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Orientering givet.

Punkt 13: Eventuelt

Eventuelt

Intet.

Punkt 14: Orientering til pressen

Sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter

Formål med sagen

Bornholms Ældreråd udarbejder en pressemeddelelse, som fremsendes til pressen umiddelbart efter afholdelsen af mødet.

Beslutning Ældrerådet den 19-05-2026

Næstformanden sender pressemeddelelsen til pressen.

Punkt 15: Lukket

25/17449